

Coaching dla lekarzy - przedmiot fakultatywny - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Coaching dla lekarzy - przedmiot fakultatywny
Kod przedmiotu	12.9-WL-LEK-CDL
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Lekarski
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie sześcioletnie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Barbara Czardybon

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	30	2	Zaliczenie

Cel przedmiotu

- Zapoznanie z coachingiem adresowanym do lekarzy jako zbiorem metod i technik wyróżniającym się wysoką skutecznością i trwałością wprowadzanych zmian:
 - lepsze wykorzystanie osobniczego potencjału, posiadanej wiedzy i mocnych stron;
 - rozwijanie kompetencji miękkich przydatnych w efektywnej komunikacji z pacjentem –przećwiczenie takiego rodzaju komunikacji z pacjentem, dzięki któremu możliwe będzie uzyskanie lepszych efektów leczenia (w tym przestrzeganie zaleceń lekarskich), a także poprawienie zewnętrznego wizerunku lekarza;
 - świadome wykorzystywanie określonych modeli komunikacyjnych w zróżnicowanym kulturowo i społecznie środowisku medycznym;
- Ugruntowanie i poszerzenie wiedzy z zakresu sposobów, metod i technik, dzięki którym lekarz ma szansę uniknąć wypalenia zawodowego:
 - dostarczenie wiadomości na temat zasobów wspomagających funkcjonowanie człowieka w obszarze zdrowia;
 - pogłębienie wiedzy na temat własnych emocji, zmierzającej do trafnego ich rozpoznawania i nazywania.

Dzięki rozwinięciu i nabyciu nowych umiejętności wzrasta nie tylko efektywność, ale też komfort pracy lekarza.

Wymagania wstępne

Otwartość i gotowość do kształcenia się w zakresie coachingu dedykowanemu lekarzom; dobrze widziane doświadczenie w kontakcie z pacjentem (np. zaliczone zajęcia kliniczne).

Zakres tematyczny

- **Wstęp do coachingu:** Istota i znaczenie coachingu w życiu zawodowym i prywatnym. Charakter komunikacji coachingowej. Metody wyznaczania celów (SMART) i ustrukturalizowane sposoby prowadzenia dialogu coachingowego (GROW, STEPPPA). Wybrane umiejętności oraz techniki i narzędzia w coachingu (tzw. aktywne słuchanie (klaryfikacja, parafrazowanie, odzwierciedlanie), koło życia/wartości, pozycje percepcyjne). Transteoretyczny model zmiany Jamesa O. Prochaski, Johna C. Norcrossa i Carlo DiClemente.
- **Coaching w pracy lekarza – pacjent jako partner w procesie leczenia:** Główne powody niestosowania się pacjentów do zaleceń lekarza oraz ich strategie decyzyjne. Identyfikacja preferowanych stylów komunikacji z pacjentem. Podstawy świadomej i uważnej komunikacji terapeutycznej. Kontrakt między lekarzem a pacjentem. Budowanie zaufania u pacjenta. Postawa lekarza kluczem do zmiany zachowań pacjenta – zarządzanie stanem psycho-fizycznym pacjenta. Poznawanie świata wewnętrznego pacjenta. Sprawdzanie motywacji do terapii u pacjenta. Zasoby osobiste pacjenta i ich wzmacnianie. Coaching w leczeniu pacjenta chorego onkologicznie.
- **Coaching i *work-life balance*:** Problem stresu w środowisku lekarskim (rozpoznanie stresorów w zawodzie lekarza, identyfikacja zasobów osobistych lekarza w jego walce ze stresem, umiejętność nazywania trudnych emocji i ich ujawnianie jako sposób radzenia sobie ze stresem w praktyce lekarskiej). Profilaktyka wypalenia zawodowego lekarzy (czynniki sprzyjające rozwojowi zespołu wypalenia zawodowego, strategie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, przegląd technik relaksacyjnych pomocnych w walce ze stresem).

Metody kształcenia

Dyskusja dydaktyczna, praca w parach i grupach, burza mózgów, *case study*, inscenizacja z elementami psychodramy, symulacja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna znaczenie zasobów osobowych w funkcjonowaniu człowieka w zdrowiu i chorobie oraz innych czynników warunkujących skuteczność terapii w różnych kontekstach sytuacyjnych.	• D.W1 • D.W16 • D.W7 • D.W8	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia
W warunkach klinicznych potrafi działać w sposób zorientowany na sprawne rozwiązanie problemu, poprzez wyznaczenie „ekologicznego” celu	• D.U1 • D.U12 • D.U3 • D.U6 • D.U7 • D.U8	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia
Umie rozpoznać w praktyce czynniki sprzyjające pojawieniu się syndromu wypalenia zawodowego.	• D.U2	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia
Potrafi budować dobre relacje z pacjentem (dorosłym i dzieckiem) i jego rodziną.	• D.U14 • D.U4	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia
W zaaranżowanych sytuacjach potrafi w stopniu podstawowym stosować adekwatne struktury, modele, strategie i techniki pracy coacha.	• D.U5	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia
Umie zmotywować pacjenta oraz jego rodzinę do współpracy.	• D.U10	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia
Potrafi stosować efektywne praktyki radzenia sobie z problemami psychologicznymi w miejscu pracy (kontakt z tzw. trudnym pacjentem, nadmierne obciążenie pracą, presja czasowa, brak porozumienia w zespole medycznym).	• D.U10 • D.U11 • D.U2 • D.U9	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia
Potrafi odnieść posiadaną wiedzę medyczną do coachingu.	• D.U16 • D.U17	• obserwacja ciągła aktywności podczas zajęć, informacja zwrotna dotycząca pokazowej sesji coachingowej	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Obecność na zajęciach oraz aktywny w nich udział (wykonywanie ćwiczeń i zadań, udział w dyskusjach dydaktycznych), przeprowadzenie na poziomie podstawowym pokazowej sesji coachingowej.

Na **zaliczenie** składa się średnia oceny wynikającej z liczby punktów zdobytych przez Studenta przyznawanych na podstawie obserwacji nabywania kompetencji miękkich podczas zajęć, a także oceny przeprowadzonej sesji coachingowej.

Literatura podstawowa

1. Bennewicz M., *Coaching czyli restauracja osobowości*, Warszawa 2013.
2. Czardybon B., *Transformacja potraumatyczna chorego onkologicznie – możliwości cancer coachingu*, [w:] *Coaching medyczny*, (red.) L. Niebrój, C. Marcisz, Katowice 2017 [w druku – materiały własne Prowadzącej].
3. Jorg D. i in., *Coaching w ochronie zdrowia*, [w:] *Wybrane zagadnienia teorii i praktyki zarządzania w ochronie zdrowia*, (red.) R. Plinta, Katowice 2016, s. 99–110.
4. Keirse M., *Życie z chorobą. Przewodnik dla pacjenta, rodziny oraz osób zajmujących się zawodowo udzielaniem im pomocy*, tłum. I. Zajączkowska, Radom 2007.
5. Kučka J. i in., *Moc coachingu. Poznaj narzędzia rozwijające umiejętności i kompetencje osobiste*, Gliwice 2013, wyd. 2.
6. Ogińska-Bulik N., *Stres zawodowy w zawodach usług społecznych. Źródła – konsekwencje – zapobieganie*, Warszawa 2006.
7. Rybczyńska K., Zubrzycka-Nowak M., *Coaching zdrowia. Twoje życie w twoich rękach*, Sopot 2013.
8. *Wypalenie zawodowe – przyczyny i zapobieganie*, (red.) H. Sęk, tłum. J. Radzicki, M. Żywicki, Warszawa 2012, wyd. 2.

Literatura uzupełniająca

1. Czasopisma dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ, cyfrowe bazy danych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu; <http://www.bu.uz.zgora.pl/>
2. Antonovsky A., *Rozwikłanie tajemnicy zdrowia. Jak radzić sobie ze stresem i nie zachorować*, tłum. H. Grzegółowska-Klarkowska, Warszawa 2005.
3. Deręgowska J., *Coaching jako wyraz otwartości na potrzebę rozwoju pacjenta chorego onkologicznie*, „Pielęgniarstwo Polskie” 2016, t. 3, nr 61, s. 431–438.
4. Ekman P., Davidson R. J., *Natura emocji. Podstawowe zagadnienia*, tłum. B. Wojciszke, Sopot Gdańsk 2012.
5. *Elementy psychologii klinicznej*, t. 2, (red.) B. Waligóra, Poznań 1992.
6. Kargulowa A., *O teorii i praktyce poradnictwa. Odmiany poradoznawczego dyskursu*, Warszawa 2004.
7. Kulikowski K., Health coaching. *Możliwości wykorzystania coachingu w opiece medycznej*, „Niepełnosprawność i Rehabilitacja. Kwartalnik Instytutu Rozwoju Służb Społecznych” 2014, r. 14, nr 1, s. 44–55.
8. Mijakoska U., Diet coaching. *Poradnik dla wiecznie odchudzających się*, Warszawa 2012.
9. Neale S. i in., *Coaching inteligencji emocjonalnej*, tłum. M. Werbanowska, Warszawa 2016, wyd. 2.

10. Niedzielski D., Bogucka S., *Odkrycia neurobiologii w praktyce coachingowego dialogu*, [w:] *Coaching jako konstruktywny dialog*, (red.) L. D. Czarkowska, Warszawa 2016, s. 185–204.
11. Paradowska D., Płuciennik J., *Coaching w sytuacji kryzysu. Jak przekuć trudności w dobre doświadczenie*, Warszawa 2017.
12. Sidor-Rządkowska M., *Profesjonalny coaching. Zasady i dylematy etyczne w pracy coacha*, Warszawa 2012.
13. Simonton O. C., Matthews-Simonton S., Creighton J. L., *Triumf życia. Możesz mieć przewagę nad rakiem*, tłum. M. Wirga, Łódź 2005.
14. Szumska M., *Zarządzanie przez coaching (ZPCo) w medycynie*, „e-Dentico. Kwartalny Niezbędnik Edukacyjno-Informatyczny dla Stomatologów” 2013, nr 2, s. 22–31.

Uwagi

Zmodyfikowane przez mgr Beata Wojciechowska (ostatnia modyfikacja: 07-07-2017 13:37)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ